

narodni jezik in je izdal naredbe v francoskem in slovenskem jeziku.

Bil je to kratek sen. Na dunajskem kongresu predale so vlasti slovenski narod zopet v roke nemške Avstriji, da ga kakor „nositeljica nemške kulture na vzhod“ germanizuje po milej volji.

Polovico stoletja je služilo tej svrhi v razkosanih slovenskih zemljah, nemško sodišče, uprava, zakonodavstvo in šola. Osobito je germanizacija dobro napredovala v spodnji Štajerski, posebno v mestih, v tem ko je ljudstvo na deželi ostalo zvesto svojemu narodnemu življenju, ki se pa ni moglo razvijati, ne imajoč sredstev, da se upre hudim pritiskom.

Nekaj spomini na kratko francosko vladno, nekaj narodno gibanje sosednih slovanskih narodov pod ogrsko vladno (osobito Hrvatov) Avstrija ni mogla zaprečiti, da bi se ono gibanje ne raztegnilo tudi do slovenskega naroda, vzbudilo slovenske narodne težnje.

Tako se je vzdržal narodni slovenski živelj do časa, ko so mu politični dogodki omogočili, da se ne samo vzdržuje ampak tudi vzdigne in razvija.

Oni dogodki niso delo katere stranke ali kojega ministra ampak neobhodna posledica stoletnega političnega družvenega razvitka.

Med dogodki, ki opominjajo na radikalno transformacijo Avstrije je tudi slovensko vprašanje, v poslednji dobi v obliki „celjskega vprašanja“ katero je vse pred lansko leto uzrujalo Avstrijo: parlament, tisek, skupščine, politične zadruge itd., a še dandanes ni rešeno popolnoma. Kako bi bila razumljiva strastna vika, katero so vzdignili Nemci radi enega neznatnega gimnazija sé štirimi nižimi razredi, ako bi ne bili Nemci dobro čutili, da je to vprašanje v zvezi s celim sistemom dogodiljev, kateri hočejo, da potisnejo germanizacijo?

Ljudstvo je v celjski okolici povsem slovensko, samo v mestu je večina nemška. Nemški gimnazij je bil v Celju poslednja trdnjava germanske „kulture“ v spodnji Štajerski. V njem je bilo 131 nemških ter 245 slovenskih učencev, ali Nemci so bili vendar takó smeli, da da so se odločno in strastno upirali temeljnemu državnemu zakonu, ki dovoljuje vsakej narodnosti, da si prireja na državne troške nižjo ali višjo šolo, ako je zanjo dovolj učencev.

Proti tej železni logiki in proti faktom, da je Avstrija večinoma slovanska, ostati mora nemška pohlepnost brez moči.

Knjige Matice hrvatske. Deset, nič manj nego deset lepih knjig za bore 3 gld.! S kakim veseljem vzprejemam od leta do leta krasne knjige, ki nam dajo toliko lepega čtiva! Koliko zabave mi dajo na večer krasne te knjige. Nestrpno pričakujem svobodnega trenutka, da se lotim tega čitanja. Koliko ga pa tudi je! Toliko leposlovnega blažilnega in zabavnega čtiva. Reči moram pač iskreno, da se ni čuditi obilemu številu udov in tudi udnj saj nam ženskam ugaja najbolj leposlovno čtivo in pa še tako, kakoršno nam podaje hrvatska matica! Ves Senoa Osvit, Za kralja za dom sploh vsaka zabavna knjižnica ni

li to užitek in uprav za nas kakor nalašč? In krasni prevodi z ruskega! Ni čuda, da segajo Slovenke, ki so večje hrvaščini mnogo rajše po hrvatski nego po slovenski matici, o kateri podpišem vsak stavek, kojega je v zadnji Zvonovi št. napisal Zvonov urednik.

Slovenke, ki se še vedno prerade naslajajo ob sentimentalnih ali do skrajnosti pretiranih nemških romanah, naj bi rajše segle po teh knjigah, ki bi jim dale obilo pravega užitka! Začetek je seveda malo težak, a ko se udamo, je slast tem večja.

Sedaj se brzo lotim čitanja in v bodoče sporočim v „Slovenki“ svojo skromno sodbo o leposlovnih spisih v zabavnih knjižnicah in zabavnih knjižic je letos kar pet, poleg „slavenske knjižnice“, ki ima niz novejših ruskih pripovedek.

Ako bode ktera naših čitateljic pridnejša od mene (čitateljev se tudi ne branim) naj pošlje blagovoljno svojo oceno.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Urejuje in izdaja Anton Kosi učitelj v Središči. VI. zvezek, V Ljubljani, 1897. Samozaložba. Cena 15 kr. Izšel je VI. zvezek, te za mladino jako pripravne knjižnice. Na drugi strani platnic je pismo izdajateljevo do mladine, v knjigi je pa naslednje gradivo pisano v trokom primernem jeziku in dobro slovenščino.

K vam! (pesen) Najdražji biseri. (pripovedka) O ljubi mater svojo. (pesen) Nebeška Roža (pripovedka) Prstan Posavskega gospoda. (narodna pripovedka) Poštni jahalec v Sibiriji. (iz ruskega) Lisica in kozel. (basen) Beg v Egipt. (narodna legenda) Cesar Karol V. in sanjači. In potem? Pri dobri gospodinji. (pesen) Poučne črtice. Kaj pripoveduje osa. Pregovori, izreki in pametnice. Razne stvari. Kratkočasnice. Zmešana štrana.

Našim slovenskim mamicam, učiteljicam in učiteljem, knjižnico toplo priporočamo!

Volitve. Dasi naš list ni političen list, vendar so dogodki minolih dni važni, da je pač primerno, ako se jih v listu našem spominjamo še posebe. Saj nam veli naše srce, naš narodni čut, da delimo z našimi možkimi veselje in žalost tudi na političnem polji. Vse dobre vesti došle nam iz naše lepe domovine, vse vesele trenutke morali smo plačati naposled jako drago.

Z iskrenim veseljem je vsprejela izvestno vsaka čitateljica „Slovenke“ prelepo vest o pridobitvi naših vbogih koroških bratov z izvolitvijo prvega slovenskega poslanca na Koroškem g. Lamberta Einspielerja. Z iskreno radostjo ste gotovo tudi vse pozdravile vest o zmagi na Štajerskem, ko so naši vrli Stajerci prodrli sé svojim kandidatom g. Žičkarjem. Jako dobro se je obnesla tudi okolica tržaška ob občinskih volitvah, ko so bili po tolikih letih izvoljeni za okolico samo slovenski svetovalci, oziroma deželni poslanci; vse to veselje smo pa drago plačali 18. t. m. ob volitvah za državni zbor.

Ko mi je bil moj nad vse ljubljani oče jako slab,

ko je prišel naposled oni poslednji dan njegovega trpljenja, koliko sem trpela tedaj! Nemirna, razburjena nisem mogla obstati na enem mestu. S krvavečim srcem sem gledala grozovito trpljenje predragega bolnika, a daleč od njega vendar nisem mogla biti! In v srci vstala je morda hipna nada, za katero je sledil še bolj črn obup. In potem, ko je nehala vse, ostalo mi je tu notri vse prazno, oči brez dobrodejnih solz zrle so nemo in srepo pred se. Izvestno ne pretiram, ako pravim, da sem prestala vse to še enkrat dne 18. t. m. Ve, kranjske sestre, me ne bodite umele, ker v vas ne poznate teh bojov na življenje in smrt. Ako so v vas boji med strankami in ako tudi zmaga ona, kateri ve niste prijazne, vendar vaša bol se ne more primerjati z našo. Oni, ki je zmagal na kranjskem, je vaš brat. Ako se tudi ne vjema povsem z vašo stranko, zatiral vendar ne bode vašega jezika, vaših svetinj, vaših svetih pravic, ker je Slovenec tudi on in ima isti jezik, iste svetinje in iste pravice. Nas bodo umeli le bratje na Štajerskem in Koroškem, ki imajo nam enake boje.

Ves dan nisem imela miru in uprav kakor pri bolniku vstajala mi je nada in zopet izginjala, spreletaval me je mraz in vročina, ko sem slišala zdaj dobro zdaj zopet slabo vest. In oni sumljivi obrazi, katere sem videla po cesti mimo nas, bilo mi je toliko brezsrčnih zdravnikov, katerih pogled in izraz krog usten pomenja; nič, nič, ne bode nič...

Strpeti nisem mogla, da bi ne šla mimo volišča v mestu. Bilo je kar črno ljudstva. Pogovarjali so se tiho in široko odpirali oči, ko so prihajali vozovi z volilci. Bili so vsi neprijatelji. Dovolj mi je bilo videti manever naših nasprotnikov, da sem znala, da smo propadli in propadli smo z edinim svojim kandidatom po 24. letih. Vedela sem, da pride tako in vendar me je pravi izid zvečer tako pretresel, da sem stala tako, kakor ob mrtvaškem odru svojega roditelja.

Dala sem duška svojim čuvstvom, a čutila nisem sama tako; vse naše tržaške sestre so globoko občutile veliko izgubo. Z veseljem sem slišala, da so se Tržačanke vrlo zanimale, kaj bi se ne, saj so bili njih možje, njih bratje in očetje med boritelji in čule so dovolj o tem. Da bi jim le ta ogenj, katerega je vžgala bridka izguba tudi ostal! Naj bi vsled tega poraza istinito čutile kakor istega dne, 18. t. m., da so Slovenke! Naj bi se sedaj, ko so še vse v ognju, lotile slovenščine, slovenskih listov!

Naj bi ne bilo ene med njimi, ki bi ne vedela, od prve do poslednje strani, kaj je vsaj v „Slovenki“. Naj bi pomislile vendar, kako je to čudno, da so morale izražati svoje ogorčenje italijanski, ker niso vajene naše govorice in je ne znajo!

Nadejam se, da moje besede ne bodo zastonj, saj tudi „Slovenke“ niso pošiljale te naše ogorčene Vile nazaj ampak le par tržaških noblesse, ki so „hochgebilbet“ in katere mislijo, da jim „Slovenka“ ne sega do pasa dočim

je „Slovenka“ venlar visoko, visoko nad njimi ter prezirno gleda in zre na njih ničevne skrbi in toilette — dokaj naravno, da teh nobles naš poraz ni dotaknil, daleč je do njih src!...

DOMA.

Jejte jabolki! Jabolka čistijo kri in pomagajo prebavljati. Tudi pred spanjem upliva jabolko jako ugodno, ono miri kri in razburjenega duha. Po mesnih in mesnatih jedeh (v obče po večjih obedih) naj se sne dobro jabolko, katero pričenja prebavljanje in čisti usta. Ako se je mnogo jabolk, odpravi se tudi slabo dišeča sapa iz ust. V obče je jabolko dober pomoček za žejo, ki daje najboljšo in najčistejšo pijačo.

Pajčolan ali tenj. Pred kratkim je nek zdravnik pisal, da je pajčolan kriv, da dobé dame po zimi rdeč nos. Bolj nego nosu je pa verjetno, da škoduje tenj vidu, provzroča omotico in slabost ter je tudi vzrok migreni. Osobito so škodljivi sedanji moderni pajčolani z debelimi pikami, Redek, prepros pajčolan brez pik je seveda manj škodljiv.

Rešitev zmešane uganjke. Rešili gdc. Zorica Marenčič, ga Antonija in gd. Mikek. Muha, anica, rosa, teden, italija, nimam, Srebro, luna, opekar, morati, šum, eržen, krasti.

Listnica uredništva.

Milka. Prejela, hvala, čitala še ne.

Demitrija. Pripovedujete dovolj živahno in povsem naravno, samo prosimo Vas, da pišete gledé jezika in tudi pisave z večjo pazljivostjo, saj vemo, da lahko pišete prav, če le hočete in pazite! Pozdrav!

Zinka. Čitajte prav mnogo slovenskega, da si osvojite jezik popolnoma. Misli imate zdrave, ali jezikovno grešite še mnogo, edina pomoč je, da čitate veliko. Upravištvo že opozorim na nedostatke, hvala! Pozdrav!

Gabrijel Piccoli

lekarnar pri angelju

v Ljubljani Dunajska cesta

— Najvišje priznanje —
na II. mejnar. farm. razstavi v Pragi 1896
London—Pariz—Zenever 1892—1893.

Železnato vino

preizkušenega, zanesljivega učinka, ima v sebi lahko prebavljiv železnat preparat, kateri učinkuje pri slabotnih, na pomanjkanju krvi in na živcih trpečih osebah, priporočljiv posebno tudi za slabotne, blede otroke. III

Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 miligramov železnatega kisleka in 10 miligramov izlečka iz skorje kineškega drevesa.

Lekarnar Piccoli v Ljubljani jamči za označeno, zmeraj jednako sestavo, potrjeno po kemični razkrojbji dr. H. Hagerja v Frankobrodu na Odri in prof. Balt. Knapitscha, zapriseženega sodnijskega kemika v Ljubljani.

Steklenica imajoča pol litra velja 1 gld., 4 polliterske steklenice 3 gld. 60 kr., franko s poštnino vred 4 gld.

Naročbe odpošiljajo so točno proti poštnem povzetju.

List izhaja vsako drugo soboto in stane za vse leto 3 gld.; za naročnike „Edinosti“ pa 2 gld.; posamezne številke se bodo dobivale v Trstu v tabakarnah: pri Chiozzi in pri g. Lavrenčiču (Piazza Caserma), pri Pipanu (Ponte della Fabbra) in pri Fratiknu (Sv. Jakob) po 12 kr. Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravištvu „Edinosti“ ulica Molino piccolo, hšt. 3, II. nsrt.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“ — Izdavatelj in odgovorni urednik Fran Godnik. — Tiskarna Dolenc. Trst.